

KARTA PRZEDMIOTU NA ROK AKADEMICKI 2022/2023

INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa przedmiotu / grupa zajęć dla kierunków regulowanych
Profilaktyka, diagnoza i terapia trudności szkolnych/ F.

2. Nazwa kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

3. Poziom kształcenia Jednolite studia magisterskie

4. Liczba punktów ECTS 6

5. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
V	30			30		

6. Język wykładowy Polski

7. Wykładowca Joanna Waszczuk, dr
Anetta Roszkowska, mgr

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

8. Wymagania wstępne

1. Elementarna wiedza z zakresu podstaw pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
2. Wiedza z zakresu psychologii rozwoju człowieka oraz biomedycznych podstaw rozwoju.

9. Cele przedmiotu

C1 Zapoznanie studentów w podstawową terminologią stosowaną w profilaktyce, diagnozie i terapii trudności szkolnych;

C2 Zapoznanie studentów z metodami wykorzystywanymi w diagnozie i terapii trudności szkolnych;

C3 Nabycie umiejętności posługiwania się metodami diagnozy i terapii pedagogicznej oraz stosowania odpowiednich oddziaływań terapeutycznych;

C4 Kształtowanie odpowiedzialności w działaniach pedagogicznych.

10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:

odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

WIEDZA

EU01	Zna i rozumie teorie, koncepcje i modele specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych – medyczne, społeczne, biopsychospołeczne, w tym ADHD, ryzyka dysleksji, trudności związanych z nabywaniem umiejętności arytmetycznych, autystycznego spektrum zaburzeń, niepełnosprawności intelektualnej, mózgowego porażenia dziecięcego i innych zaburzeń ruchowych, zaburzeń o podłożu genetycznym, chorób przewlekłych i odmienności somatycznych.	F.W1.
EU02	Zna i rozumie uwarunkowania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym wynikających z niepełnosprawności lub innych przyczyn biopsychospołecznych, przejawiających się w obszarze	F.W2.

	rozwoju fizyczno-ruchowego, poznawczego i emocjonalno- -społecznego.	
EU03	Zna i rozumie teorie, klasyfikacje, przyczyny i przejawy trudności w rozwoju, uczeniu się i zachowaniu u dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym.	F.W4.
UMIEJĘTNOŚCI		
EU04	Potrafi dokonać oceny funkcjonalnej składników zdrowia i niektórych powiązanych z nim warunków dobrostanu i środowiska dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym, w tym dziecka z niepełnosprawnością, wykorzystując klasyfikacje i narzędzia diagnostyczne, w tym ICF, ICD i DSM.	F.U1.
EU05	Potrafi rozpoznać specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz określić optymalne sposoby organizowania środowiska edukacyjnego oraz wspomagania dziecka lub ucznia i jego rodziców lub opiekunów w procesie wychowania i kształcenia.	F.U2.
EU06	Potrafi współpracować z rodziną i otoczeniem społecznym przedszkola lub szkoły w procesie planowania wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi.	F.U4.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
EU07	Jest gotów do przestrzegania zasad etycznego postępowania w procesie wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi.	F.K1.
EU08	Jest gotów do przyjęcia współodpowiedzialności za sposób planowania i realizacji oraz rezultaty procesu wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi.	F.K2.
11. Treści programowe		
Forma zajęć – wykłady		
1) Profilaktyka społeczna, szkolna oraz trudności szkolnych; 2) Miejsce trudności szkolnych w obszarach profilaktyki; 3) Rekomendowane Programy profilaktyczne; 4) Poziomy profilaktyki trudności szkolnych; 5) Trudności i niepowodzenia w nauce; 6) Pojęcie diagnozy i jej aspekty. Podstawowe zasady diagnozy; 7) Problemy diagnozy psychopedagogicznej; 8) Uwarunkowania procesu diagnostycznego; 9) Podstawowe techniki diagnostyczne; 10) Diagnoza środowiska wychowawczego rodziny: wybrane strategie, środki i występujące problemy; 11) Korzyści z diagnozy szkolnej dla ucznia, nauczyciela i rodzica; 12) Wpływ zaburzeń rozwojowych na niepowodzenia dziecka w nauce. Wskazania dla profilaktyki; 13) Ryzyko dysleksji, objawy ryzyka dysleksji.		
Forma zajęć – zajęcia praktyczne		
1) Pojęcia i przyczyny trudności szkolnych; 2) Niepowodzenia szkolne: rodzaje i sposoby zapobiegania. Stopnie profilaktyki niepowodzeń szkolnych; 3) Teoretyczne podstawy terapii trudności szkolnych: określenia definicyjne, cele, zasady, rodzaje; 4) Fragmentaryczne deficyty rozwoju dziecka. Opóźnienia i deficyty rozwoju motorycznego;		

5) Ćwiczenia rozwijające motorykę dziecka; 6) Trudności szkolne spowodowane zaburzeniami percepcji wzrokowej. Ćwiczenia korekcyjno – kompensacyjne; 7) Trudności szkolne spowodowane zaburzeniami percepcji słuchowej. Ćwiczenia korekcyjno – kompensacyjne; 8) Zaburzenia lateralizacji; 9) Dysleksja. Skala Ryzyka Dysleksji - opis i instrukcja stosowana; 10) Wybrane metody stosowane w terapii trudności szkolnych; 11) Organizacja procesu terapeutycznego. Zajęcia specjalistyczne oraz dydaktyczno – wyrównawcze; 12) Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu i szkole.	
12. Narzędzia/metody dydaktyczne	
1.	Metody asymilacji wiedzy: pogadanka, dyskusja
2.	Metoda zajęć praktycznych
3.	Metody aktywizujące
4.	Objaśnienia i prezentacje multimedialne
13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)	
1.	Przeprowadzenie zajęć w oparciu o przygotowany scenariusz
2.	Egzamin pisemny z treści omawianych na wykładach
3.	Kolokwium z treści teoretycznych na zajęciach praktycznych
14. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	70
2. Nakład pracy studenta	80
suma	150
liczba punktów ECTS	6
15. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1.	Bogdanowicz, M. (2005). Ryzyko dysleksji: problem i diagnozowanie: skala ryzyka dysleksji wraz z normami dla klas I – III. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.
2.	Bogdanowicz, M. (2003). <i>Metoda Dobrego Startu</i> . Warszawa: WSIP.
3.	Dąbrowska – Jabłońska, I. (red). (2010). <i>Terapia dzieci i młodzieży: metody i techniki pomocy psychopedagogicznej</i> , Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls".
4.	Jarosz, E., Wysocka, E. (2006). <i>Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania</i> . Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak.
5.	Kalicińska, U. (2010). <i>Efektywność terapii pedagogicznej dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu</i> . Racibórz: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu
6.	Skorek, E. (2004). <i>Terapia pedagogiczna Tom I i Tom II</i> . Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
Literatura uzupełniająca:	
1.	Tomczak, J. Zientara, R. (2006). <i>Kwestionariusz diagnozy i narzędzia badawcze w terapii pedagogicznej</i> . Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls".
16. Formy oceny – szczegóły	
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z wykładów i zajęć praktycznych.	
Warunki zaliczenia wykładu:	
- egzamin pisemny z treści omawianych na wykładzie. Czas trwania 45 minut, 5 pytań problemowych/opisowych. Punktacja – każde pytanie oceniane jest w skali od 0 do 1 pkt. Maksymalnie można uzyskać 5 pkt., minimalnie 3 pkt.	
0 – 2,9 pkt - niedostateczny (2,0) 3,0 – 3,4 dostateczny (3,0) 3,4 – 3,9 dostateczny plus (3,5) 4,0 – 4,4 dobry (4,0) 4,5 – 4,9 dobry plus (4,5)	

- 5,0 bardzo dobry (5,0).

Warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- przeprowadzenie zajęć praktycznych w oparciu o przygotowany scenariusz
- pozytywne napisanie kolokwium z treści teoretycznych dotyczących omawianych zagadnień.

Poprawa kolokwium i egzaminu – w formie pisemnej w terminie wyznaczonym przez prowadzącego zajęcia.

Ocena przygotowania i przeprowadzenia zajęć praktycznych od 2,0 do 5,0 w zależności od jakości merytorycznej i praktycznej zajęć (samodzielnie opracowany scenariusz zajęć; zgodność celów zajęć z przyjętym tematem; odpowiedni dobór metod, form pracy i środków dydaktycznych; zaangażowanie studenta: umiejętność współpracy, kierowanie przebiegiem zajęć, animowanie aktywności uczestników, wyjaśnianie niezrozumiałych treści, komunikatywność, samodzielność.)

17. Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Informacja, gdzie można zapoznać się z prezentacjami do zajęć, itp. - u prowadzącego w trakcie zajęć, podczas konsultacji, mailowo
2. Informacje na temat miejsca odbywania zajęć Akademia Bialska Nauk Stosowanych im. Jana Pawła II
3. Informacja na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) - zgodnie z aktualnym planem zajęć
4. Informacja na temat konsultacji (godziny+miejsce) - zgodnie z obowiązującym terminarzem konsultacji